

**ČESKÁ REPUBLIKA,
ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE**

✉ JAKUBSKÉ NÁMĚSTÍ 644/3, 601 00 BRNO, P. O. BOX 234

☎ 542 423 111, FAX: 542 423 190, IČ: 60556552

💻 vesely@uur.cz, jurankova@uur.cz, www.uur.cz

Závěrečná zpráva úkolu B.10/CR

Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice

Garant ÚÚR: RNDr. Jan Bína, CSc.

Duben 2010

Úvod

Tato závěrečná zpráva shrnuje textové, tabelární, grafické a kartografické výstupy úkolu Ústavu územního rozvoje č. B.10/CR „Aktualizace potenciálu cestovního ruchu v České republice“.

První územní vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu bylo v ÚÚR zpracováno v roce 2001. Potenciál byl konstruován pro každou obec ČR podle zastoupení některé z vymezených 24 potenciálních složek cestovního ruchu (a rekreace), bodově ohodnocených jak podle vyvinutosti na území obce, tak podle jejich obecného významu.

Současný úkol aktualizace potenciálu cestovního ruchu se na rozdíl od tehdejšího úkolu zaměřuje na rozhodující aspekty ovlivňující rozvoj cestovního ruchu a rekreace v území. Pracuje s většími prostorovými jednotkami – jsou jimi správní obvody obcí s rozšířenou působností (ORP). Do posouzení jsou nyní rovněž zahrnuty i některé „vněsystémové“ faktory, zejména míra relativně snadné dostupnosti území individuální dopravou a též obslužnost území veřejnou dopravou.

Celkovou osnovu pro řešení úkolu určil zadávací list schválený Odborem cestovního ruchu a Odborem územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj ČR. Stanovená hlavní koncepce byla upřesňována na kontrolních dnech konaných ve dnech 2. 4. 2009, 17. 6. 2009, 30. 9. 2009 a 15. 12. 2009 (tento poslední kontrolní den byl spojen s prezentací zatímních dosažených výsledků pro pracovníky Odboru cestovního ruchu MMR).

Terminologická poznámka: za součást cestovního ruchu považujeme i rekreaci, resp. cesty za rekreaci. Pojem *potenciál cestovního ruchu* tedy v sobě zahrnuje i *rekreační potenciál* daného území.

Pojetí potenciálu cestovního ruchu

Soubor územních podmínek a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu vytváří složitý multidisciplinární systém. Do systému vstupují aspekty přírodního prostředí, hodnoty kulturně-historického dědictví i projevy aktuální činnosti lidské společnosti. Celkové postihnutí a kvantifikace tohoto systému jsou sotva možné, protože některé prvky působí nehmotně a neměřitelně (např. *genius loci* některých míst), u jiných prvků je jejich postižení a významová diferenciací velmi obtížnou záležitostí.

Podmínkou pro zkoumání tohoto systému je proto jeho zjednodušení a rozčlenění na měřitelné segmenty. Ty pak vystupují v pozici dílčích potenciálů cestovního ruchu a celkový potenciál je koncipován jako jejich souhrn. V bodovém vyjádření je dílčím segmentům přiřazován určitý počet bodů. Součet bodů pak představuje konečný potenciál cestovního ruchu – samozřejmě v limitech nutného zjednodušení souboru podmínek a předpokladů pro rozvoj cestovního ruchu.

Danosti a aktivity vytvářející segmenty potenciálu cestovního ruchu mohou být chápány v různé šíři záběru. V úzkém pojetí jde jen o takové danosti a aktivity, které bezprostředně a přímo ovlivňují cestovní ruch, tedy návštěvu daného území. Sem patří např. existence významného hradu v regionu. Naopak široké pojetí uvažuje nejen tento primární typ, ale i aktivity, které působí odvozeně (např. služby a atrakce pro návštěvníky v podhradí hradu).

Otázka širšího pojetí segmentů potenciálu cestovního ruchu má souvislost s tím, zda některé danosti a aktivity související s cestovním ruchem se mají uvažovat ještě jako součásti potenciálu cestovního ruchu, nebo již jako atributy *využití potenciálu cestovního ruchu*. V předkládaném úkolu byla zvolena v tomto ohledu střední

cesta. Tak například za součást potenciálu cestovního ruchu považujeme nejen turisticky významný hrad, ale i muzeum voskových figurín v podhradí, tj. druhotnou a odvozenou aktivitu. Nelze totiž vyloučit, že pro část návštěvnické klientely je takové muzeum důležitější než vlastní hrad. Naopak již nikoli za součást potenciálu, nýbrž za jeho využití pokládáme např. existenci rozhleden a lyžařských sjezdových areálů (využívají členité a sněhově příznivé podmínky horských krajin), nebo ubytovací kapacity sídel (využívají rekreační hodnoty příslušných území). Poznamenáváme v této souvislosti, že územní diferenciací využití potenciálu cestovního ruchu bude řešena v dalším navazujícím úkolu Ústavu územního rozvoje. Je nepochybné, že potenciál cestovního ruchu různých regionů je využíván v České republice značně rozdílně.

Segmenty potenciálu cestovního ruchu lze seskupit do dvou dílčích potenciálů, jimiž jsou:

- a) potenciál atraktivit cestovního ruchu,
- b) potenciál ploch a linií ovlivňujících cestovních ruch.

K bodu a): Atraktivity cestovního ruchu jsou reálným vyjádřením cílů návštěvníků regionu. Jsou to např. zámky, hrady, botanické zahrady, golfová hřiště, lázeňská místa aj., ale i přírodní pozoruhodnosti jako jeskyně, skalní města atd. Některé atraktivity jsou „bodové“ (např. zámek, botanická zahrada, jeskyně), jiné jsou územně komplexnější (např. jádro historického města, lázeňské místo, skalní město). Opět jiné atraktivity spočívají spíše než v konkrétních objektech v určitém věhlasu (např. obce s vinařským nebo pivovarským věhlasem). Zvláštní význam pro chování účastníků cestovního ruchu má přiznání „vyššího statutu“ pro určité lokality, pokud je tento statut obecně známý a často frekventovaný. Zařazením lokality do seznamu světového dědictví UNESCO, se

vytváří výrazná přidaná hodnota atraktivity (tj. jádra historického města, sakrální památky atd.). Méně obecně známý je statut některých měst jako městská památková rezervace či městská památková zóna, proto jako přidaná hodnota se neprojevuje.

K bodu b): Tento druhý sektor je vyhraněně potenciální. Neupíná se na konkrétní objekty, nýbrž na širší územní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Vychází z toho, že různé plochy mají různý obecný význam pro cestovní ruch. Nejnázornější je to v případě krajinných typů, které hrají významnou roli pro přírodně orientovaný cestovní ruch a rekreaci – od nejhodnotnějšího horského typu po nejméně hodnotný nížinný bezlesý typ. Ale mezi plochy s obecně podporujícím vlivem na cestovní ruch lze řadit i zóny v blízkosti sjezdů z dálnic a rychlostních silnic, protože zvyšují kvalitu dálkové dostupnosti území. Naopak plochy s obecně omezujícím vlivem na cestovní ruch představují zejména areály hnědouhelných dolů a velké plochy průmyslu. V menší intenzitě se takto projevují urbanizovaná území. Čím větší je v obvodu ORP podíl ploch s obecně podporujícím vlivem na cestovní ruch – a naopak čím menší je podíl ploch s vlivem obecně omezujícím –, tím příznivější potenciální podmínky daný ORP vykazuje. I zde se vyskytují aspekty přidané hodnoty na základě obecně známého vyššího statutu některých ploch; nejzřetelněji takto působí národní parky, v míře o něco nižší pak chráněné krajinné oblasti.

„Linie“ vyjadřují délku významných silnic, železnic, břehů vodních nádrží vhodných ke koupání, úseků řek vhodných ke splouvání atd. Vypovídají o podmínkách relativně snadné dostupnosti území individuální i hromadnou dopravou resp. o možnostech provádění uvedených rekreačních aktivit u vody. Při hodnocení v podmínkách nesterilně velkých obvodů ORP je účelné délky těchto linií v ORP koeficientově vztahovat k rozloze daného ORP.

Použitá metodika vyhodnocení potenciálu cestovního ruchu

Metodika použitá v předkládaném úkolu vychází z výše uvedeného pojetí potenciálu cestovního ruchu a konkretizuje jej.

Atraktivita cestovního ruchu

Většinu atraktivit diferencujeme podle jejich významu pro cestovní ruch do dvou až tří významových stupňů (A, B resp. A, B, C). Základem významové diference jsou za prvé konkrétně zjistitelné parametry. Tento postup je použit u historických městských a vesnických souborů (městské a vesnické památkové rezervace jsou zařazeny do vyššího stupně než městské a vesnické památkové zóny) a u hradů, zámků, archeologických památek, sakrálních, technických, vojenských památek a pietních památníků – do nejvyššího stupně jsou zařazeny objekty, které mají statut národní kulturní památky. (Pozn.: na rozdíl od památek UNESCO se zde nevytváří přidaná hodnota k významovému stupni, ale sám tento stupeň.) Za druhé, a to tam, kde podobná hierarchizace neexistuje, je použit odhad obecného významu příslušného objektu pro cestovní ruch. Jako pomůcka byla použita významová selekce objektů cestovního ruchu v tematických mapách, které při nepřiliš velkém měřítku pojednávají objekty v celé ČR¹ a nezbytně musí proto diferencovat.

¹ Např. *Poznávejte Česko*, Kartografie Praha, 2009; *Atlas cestovního ruchu České republiky*, MMR ČR, 2006; *Česká republika - Atlas pro volný čas*, Kartografie Praha, 2001; *999 turistických zajímavostí České republiky*, Kartografie Praha, 1999; www.mapy.cz aj.

Pouze některé atraktivity (např. golfová hřiště, turistická informační centra aj.) jsou uvažovány jen v jednom stupni. U nich fakt, zda v určité lokalitě existují, je důležitější než jejich rozčlenění.

Nezbytná míra významové selekce je nutná i u „dolní hranice“ zařazení některých objektů jako atraktivit cestovního ruchu. V České republice existuje velké množství drobnějších zámků, městských i vesnických kostelů, menších tvrzí či hradních zřícenin, vojenských památek typu „řopíků“ atd. Velká většina z nich jako atraktivita cestovního ruchu nefiguruje, a proto nejsou uvažovány. Totéž platí i pro menší přírodní výtvoř. Proto je v následujícím přehledu v takových skupinách atraktivit vždy uvedeno, že i v nejnižším významovém stupni musí jít o *významné* objekty (přírodní výtvoř, zámky, technické památky atd.). Tam, kde takováto dolní hranice není (např. u muzeí, botanických zahrad aj.), jsou zařazeny všechny příslušné objekty, pokud existují. V přehledu jsou pak v těchto skupinách uvedeny v nejnižším významovém stupni *ostatní* muzea, botanické zahrady aj.

Přehled hodnocených atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů:

Přírodní pozoruhodnosti

A – celostátně a mezinárodně proslulé přírodní pozoruhodnosti (skalní útvary, jeskyně, propasti, nejhodnotnější rašeliniště s naučnými chodníky apod.)

B – jiné významné přírodní výtvoř (krasové kaňony, skalní útvary, rašeliniště apod.)

Historické městské soubory

A – městské památkové rezervace

B – městské památkové zóny

Historické vesnické soubory

- A – vesnické památkové rezervace
- B – vesnické památkové zóny

Zámky

- A – zámky se statutem národní kulturní památky
- B – zámky s průvodcovskými prohlídkami
- C – jiné významné zámky

Hrady, tvrze, zříceniny

- A – hrady, zříceniny se statutem národní kulturní památky
- B – hrady, tvrze, zříceniny s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku
- C – jiné významné hrady, tvrze, zříceniny

Křesťanské sakrální památky

- A – kostely, kláštery, kaple se statutem národní kulturní památky
- B – kostely, kláštery, kaple s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku
- C – jiné významné kostely, kláštery, kaple

Židovské památky

- A – židovské památky se statutem národní kulturní památky
- B – židovské památky s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku
- C – jiné významné židovské památky

Vojenské památky

- A – vojenské památky se statutem národní kulturní památky
- B – jiné významné vojenské památky

Pietní památníky

- A – pietní památníky se statutem národní kulturní památky
- B – jiné významné pietní památníky a vojenské hřbitovy

Technické památky

- A – technické památky se statutem národní kulturní památky
- B – technické památky s průvodcovskými prohlídkami nebo upravené pro prohlídku
- C – jiné významné technické památky

Archeologické památky

- A – archeologické památky se statutem národní kulturní památky
- B – jiné významné archeologické památky

Historické podzemí

- Podzemní areály s průvodcovskými prohlídkami

Muzea, galerie

- A – muzea, galerie celostátního významu, popř. se statutem národní kulturní památky
- B – muzea, galerie oblastního významu, popř. s turisticky atraktivním zaměřením
- C – ostatní muzea, galerie

Muzea v přírodě, skanzeny

- A – muzea v přírodě, skanzeny celostátního významu
- B – ostatní muzea v přírodě, skanzeny, expozice v původních objektech

Lázeňská místa

- A – obce se statutem lázeňského místa s vyvinutou lázeňskou čtvrtí a s širším kulturním a společenským významem

B – ostatní obce se statutem lázeňského místa

Zoologické zahrady, zooparky

A – nejvýznamnější zoologické zahrady a areály typu safari

B – ostatní zoologické zahrady a zooparky

Botanické zahrady, arboreta

A – nejvýznamnější botanické zahrady a arboreta

B – ostatní botanické zahrady a arboreta

Aquaparky, plavecké bazény

A – aquaparky

B – významné plavecké bazény

Golfová hřiště

Venkovní i krytá golfová hřiště

Farmy pro hipoturistiku

Farmy umožňující jízdu na koni

Vinařský věhlas

Sídla s obecně známými vinnými sklepy

Pivovarnický věhlas

Sídla s obecně známými pivovarskými restauracemi

Jiné atraktivity cestovního ruchu

A – nejvýznamnější jinde neuvedené atraktivity cestovního ruchu

B – jiné významné jinde neuvedené atraktivity cestovního ruchu

Turistická informační centra

Turistická informační centra

Přidaná hodnota: Památky UNESCO

Lokality zařazené do Seznamu světového dědictví UNESCO

Plochy a linie ovlivňující cestovní ruch

K vyhodnocování potenciálu ploch a linií jako dílčího potenciálu cestovního ruchu v obvodech ORP bylo vybráno 7 (primárních) typů ploch a 6 typů linií. Každá plocha či linie nese určitý obecný význam pro rozvoj cestovního ruchu. U ploch je orientace tohoto významu obousměrná, část ploch má orientaci kladnou (podporující), část má orientaci zápornou (omezující) a jeden typ plochy je neutrální. Z linií jsou všechny typy s podporujícím významem.

Plochy národních parků a chráněných krajinných oblastí mají povahu přidané hodnoty – nevycházejí primárně z charakteristik území, nýbrž ze správního aktu, jímž je území přidělen „vyšší statut“.

U každé plochy a linie je vyhodnoceno příslušné územní zastoupení z rozlohy ORP – u ploch je to přímým podílem v %, u linií pomocí koeficientu. Rámcové intervaly územního zastoupení ploch a linií v obvodech ORP zakládají *intenzitní stupně* ploch a linií, což jsou již přímo nástroje pro konstrukci tohoto druhého dílčího potenciálu cestovního ruchu za ORP.

Přehled hodnocených ploch a linií a jejich intenzitních stupňů:

Rekreační a turistická krajina typ I

Vymezení: horská a vyšší podhorská krajina s vysokým podílem lesů, s malebnou členitostí reliéfu představující kvalitní prostředí pro letní i zimní turistiku, rekreaci a zimní sporty, s drobným popř.

rozptýleným osídlením; nebo krasová krajina s vyvinutými povrchovými tvary, zejména skalnatými kaňony; nebo krajina s vysokou hustotou výrazných skalních útvarů

Obecný vliv na cestovní ruch: výrazně podporující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více B – 50-74 % C – 25-49 %
D – 10-24 % E – 9 % a méně

Rekreační a turistická krajina typ II

Vymezení: členitá vrchovinná krajina s lesy, loukami a pastvinami, s četnými vyhlídkovými body, s relativně drobným osídlením; nebo krajina s plochým reliéfem, ale s vysokou estetikou danou střídáním lesů, luk a rybníků, velmi vhodná pro cykloturistiku; nebo krajina monumentálních izolovaných sopečných vrchů s vysoce kvalitními rozhledovými místy; nebo krasová krajina s méně vyvinutými povrchovými tvary

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více B – 50-74 % C – 25-49 %
D – 10-24 % E – 9 % a méně

Rekreační a turistická krajina typ III

Vymezení: pahorkatinná, mírně zvlněná krajina s mozaikou polí, lesů, luk, s menšími až středně velkými venkovskými sídly

Obecný vliv na cestovní ruch: neutrální (vzhledem k tomu, že jde o nejrozšířenější „normál“ české a moravské krajiny, její zastoupení nezvyšuje ani nesnižuje potenciál cestovního ruchu)

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP): nehodnoceny

Rekreační a turistická krajina typ IV

Vymezení: převážně plochá krajina, intenzivně zemědělsky využívaná, bezlesá nebo s drobnými plochami listnatých lesů,

relativně hustě osídlená s velkými venkovskými sídly

Obecný vliv na cestovní ruch: omezující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více B – 50-74 % C – 25-49 %
D – 10-24 % E – 9 % a méně

Urbanizovaný prostor

Vymezení: souvislé převažující plochy intravilánu šířící se z jádrového města (nad zhruba 20 000 obyvatel) do okolních obcí

Obecný vliv na cestovní ruch: omezující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 35 % a více B – 20-34 % C – 10-19 %
D – 5-9 % E – 4 % a méně

Průmyslový a těžební prostor

Vymezení: velké souvislé průmyslové areály mimo intravilán sídel, hnědouhelné velkolomy

Obecný vliv na cestovní ruch: výrazně omezující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 35 % a více B – 20-34 % C – 10-19 %
D – 5-9 % E – 4 % a méně

Areál dálniční dostupnosti typ I

Vymezení: území ve vzdušné vzdálenosti do 10 km od sjezdů z dálnic a rychlostních silnic

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více B – 50-74 % C – 25-49 %
D – 10-24 % E – 9 % a méně

Areál dálniční dostupnosti typ II

Vymezení: území ve vzdušné vzdálenosti 11-25 km od sjezdů z dálnic a rychlostních silnic

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více B – 50-74 % C – 25-49 %
D – 10-24 % E – 9 % a méně

Délka břehů vodních ploch typ I

Vymezení: břehy rekreačních vodních ploch celostátního a nadregionálního významu s příslušnou vybaveností

Obecný vliv na cestovní ruch: výrazně podporující

Intenzitní stupně (hodnoty indexu $\frac{\text{délka břehů vodní plochy v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000$):

A – 50 a více B – 20-49 C – 10-19
D – 5-9 E – 4 a méně

Délka břehů vodních ploch typ II

Vymezení: břehy rekreačních vodních ploch nadmístního významu s příslušnou vybaveností

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (hodnoty indexu $\frac{\text{délka břehů vodní plochy v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000$):

A – 50 a více B – 20-49 C – 10-19
D – 5-9 E – 4 a méně

Délka řek vhodných pro splouvání

Vymezení: délka řek, popř. jiných vodních toků vhodných pro vodácké plavby, nebo na nichž jsou prováděny výletní lodní plavby

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (hodnoty indexu $\frac{\text{délka úseku vodního toku v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000$):

A – 100 a více B – 75-99 C – 50-74
D – 25-49 E – 24 a méně

Délka silnic I. třídy

Vymezení: délka silnic I. třídy

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (hodnoty indexu $\frac{\text{délka silnic I. třídy v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000$):

A – 100 a více B – 75-99 C – 50-74
D – 25-49 E – 24 a méně

Délka železnic typ I

Vymezení: délka železničních tratí, na nichž každý den v týdnu lze použít 10 a více vlaků v každém směru (pramen: Jízdní řád ČD 2008-2009 resp. 2009-2010)

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (hodnoty indexu $\frac{\text{délka železnic v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000$):

A – 100 a více B – 75-99 C – 50-74
D – 25-49 E – 24 a méně

Délka železnic typ II

Vymezení: délka železničních tratí, na nichž každý den v týdnu lze použít 5-9 vlaků v každém směru (pramen: Jízdní řád ČD 2008-2009 resp. 2009-2010)

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (hodnoty indexu $\frac{\text{délka železnic v km}}{\text{rozloha obvodu ORP v km}^2} \times 1000$):

A – 100 a více B – 75-99 C – 50-74
D – 25-49 E – 24 a méně

Přidaná hodnota: národní park

Vymezení: území národního parku

Obecný vliv na cestovní ruch: výrazně podporující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více B – 50-74 % C – 25-49 %
D – 10-24 % E – 9 % a méně

Přidaná hodnota: chráněná krajinná oblast

Vymezení: území chráněné krajinné oblasti

Obecný vliv na cestovní ruch: podporující

Intenzitní stupně (podíl na rozloze ORP):

A – 75 % a více

B – 50-74 %

C – 25-49 %

D – 10-24 %

E – 9 % a méně

Kvantifikace potenciálu cestovního ruchu

Závěrečným metodickým krokem je přiřazení bodových hodnot skladebným prvkům potenciálu cestovního ruchu, tj. atraktivitám cestovního ruchu v jejich významových stupních a plochám a liniím v jejich intenzitních stupních.

Jako základ pro bodování byla použita metoda párového srovnávání, významu různých objektů a jevů. Na těchto pracích se podílela širší skupina pracovníků Ústavu územního rozvoje. Testové výsledky byly zprůměrovány s příp. odečtením výrazně se odlišujících maximálních nebo minimálních hodnot.

Bodová hladina byla položena tak, aby rámcově průměrný obvod ORP, jak pokud jde o jeho atraktivitu cestovního ruchu, tak o jeho plochy a linie ovlivňující cestovní ruch, měl počet bodů za oba dílčí potenciály zhruba vyrovnaný. V realitě samozřejmě takováto modelová situace nastává jen málokdy, většina obvodů ORP má pozitiva soustředěná výrazně buď na straně atraktivit nebo na straně ploch a linií.

Tab. 1 – Bodové hodnoty atraktivit cestovního ruchu a jejich významových stupňů

Atraktivita cestovního ruchu	Významový stupeň			Nediferencováno
	A	B	C	
Přírodní pozoruhodnost	60	20		
Historický městský soubor	60	30		
Historický vesnický soubor	40	20		
Zámek	65	45	15	
Hrad, tvrz, zřícenina	60	40	15	
Křesťanská sakrální památka	60	40	15	
Židovská památka	60	40	15	
Vojenská památka	55	25		
Pietní památník	50	20		
Technická památka	55	25	10	
Archeologická památka	40	20		
Historické podzemí				40
Muzeum, galerie	50	25	10	
Muzeum v přírodě, skanzen	60	30		
Lázeňské místo	75	25		
Zoologická zahrada, zoopark	60	35		
Botanická zahrada, arboretum,	60	25		
Aquapark, plavecký bazén	50	25		
Golfové hřiště				35
Farma pro hipoturistiku				35
Vinařský věhlas				25
Pivovarnický věhlas				25
Jiná atraktivita cestovního ruchu	50	20		
Turistické informační centrum				15
Přidaná hodnota: památka UNESCO				100

Tab. 2 – Bodové hodnoty ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch a jejich intenzitních stupňů

Plocha, linie	Intenzitní stupeň				
	A	B	C	D	E
Rekreační a turistická krajina typ I	350	280	210	140	70
Rekreační a turistická krajina typ II	200	160	120	80	40
Rekreační a turistická krajina typ III	nehodnoceno				
Rekreační a turistická krajina typ IV	-150	-120	-90	-60	-30
Urbanizovaný prostor	-100	-80	-60	-40	-20
Průmyslový a těžební prostor	-300	-240	-180	-120	-60
Areál dálniční dostupnosti typ I	150	120	90	60	30
Areál dálniční dostupnosti typ II	75	60	45	30	15
Délka břehů vodních ploch typ I	250	200	150	100	50
Délka břehů vodních ploch typ II	125	100	75	50	25
Délka řek vhodných pro splouvání	150	120	90	60	30
Délka silnic I. třídy	100	80	60	40	20
Délka železnic typ I	100	80	60	40	20
Délka železnic typ II	50	40	30	20	10
Přidaná hodnota: národní park	200	160	120	80	40
Přid.hodnota: chráněná krajinná oblast	100	80	60	40	20

Celkové přehledy potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP

Tab. 3 – Potenciál cestovního ruchu v obvodech ORP

Obvod ORP	Potenciál CR v bodovém vyjádření		
	celkový	atraktivit	ploch a linií
Hlavní město Praha	6120	5785	335
<i>Středočeský kraj:</i>			
Benešov	1615	1075	540
Beroun	1340	910	430
Brandýs n.L.-Stará Boleslav	920	790	130
Čáslav	475	355	120
Černošice	1235	755	480
Český Brod	365	175	190
Dobříš	800	240	560
Hořovice	830	420	410
Kladno	960	790	170
Kolín	760	635	125
Kralupy nad Vltavou	410	250	160
Kutná Hora	1555	1070	485
Lysá nad Labem	365	265	100
Mělník	1465	1020	445
Mladá Boleslav	1195	965	230
Mnichovo Hradiště	970	515	455
Neratovice	370	170	200
Nymburk	585	445	140
Poděbrady	535	345	190
Příbram	1390	855	535
Rakovník	1160	710	450
Říčany	930	540	390
Sedlčany	1010	430	580
Slaný	835	655	180
Vlašim	810	380	430

Votice	655	315	340
Blatná	560	430	130
<i>Jihočeský kraj:</i>			
České Budějovice	1795	1505	290
Český Krumlov	2580	1770	810
Dačice	690	530	160
Jindřichův Hradec	1405	955	450
Kaplice	670	270	400
Milevsko	730	310	420
Písek	1495	915	580
Prachatice	1775	1035	740
Soběslav	915	555	360
Strakonice	950	590	360
Tábor	1345	1170	175
Trhové Sviny	805	545	260
Třeboň	1355	535	820
Týn nad Vltavou	530	230	300
Vimperk	1160	510	650
Vodňany	580	255	325
<i>Plzeňský kraj:</i>			
Blovice	655	230	425
Domažlice	1130	620	510
Horažďovice	660	420	240
Horšovský Týn	710	255	455
Klatovy	1735	1075	660
Kralovice	1030	665	365
Nepomuk	745	360	385
Nýřany	1005	355	650
Plzeň	1895	1335	560
Přeštice	680	215	465
Rokycany	1200	580	620
Stod	675	230	445
Stříbro	1210	615	595
Sušice	1880	1300	580
Tachov	995	490	505
<i>Karlovarský kraj:</i>			
Aš	490	170	320

Cheb	1445	970	475
Karlovy Vary	1535	1070	465
Kraslice	540	80	460
Mariánské Lázně	1280	715	565
Ostrov	1085	470	615
Sokolov	940	635	305
<i>Ústecký kraj:</i>			
Bílina	185	195	-10
Děčín	1085	365	720
Chomutov	660	410	250
Kadaň	1030	695	335
Litoměřice	1520	1060	460
Litvínov	410	260	150
Louny	745	515	230
Lovosice	835	395	440
Most	255	275	-20
Podbořany	340	200	140
Roudnice nad Labem	705	635	70
Rumburk	560	240	320
Teplice	1215	850	365
Ústí nad Labem	1500	950	550
Varnsdorf	650	140	510
Žatec	155	235	-80
<i>Liberecký kraj:</i>			
Česká Lípa	1825	1265	560
Frydlant	845	400	445
Jablonec nad Nisou	1020	245	775
Jilemnice	1035	415	620
Liberec	1910	1400	510
Nový Bor	1015	440	575
Semily	690	355	335
Tanvald	1320	505	815
Turnov	1675	1040	635
Železný Brod	875	255	620
<i>Královéhradecký kraj:</i>			
Broumov	875	495	380
Dobruška	920	510	410

Dvůr Králové nad Labem	780	485	295
Hořice	285	185	100
Hradec Králové	1320	1060	260
Jaroměř	485	330	155
Jičín	1295	1005	290
Kostelec nad Orlicí	665	150	515
Náchod	1575	1020	555
Nová Paka	590	230	360
Nové Město nad Metují	735	230	505
Nový Bydžov	275	195	80
Rychnov nad Kněžnou	985	495	490
Trutnov	1725	1095	630
Vrchlabí	1275	745	530
<i>Pardubický kraj:</i>			
Česká Třebová	460	130	330
Hlinsko	715	275	440
Holice	290	115	175
Chrudim	1355	865	490
Králíky	780	300	480
Lanškroun	570	175	395
Litomyšl	525	405	120
Moravská Třebová	695	425	270
Pardubice	725	605	120
Polička	545	265	280
Přelouč	560	240	320
Svitavy	405	125	280
Ústí nad Orlicí	700	270	430
Vysoké Mýto	355	245	110
Žamberk	1275	515	760
<i>Kraj Vysočina:</i>			
Bystřice nad Pernštejnem	635	250	385
Havlíčkův Brod	1020	450	570
Humpolec	695	195	500
Chotěboř	645	200	445
Jihlava	1380	870	510
Moravské Budějovice	535	220	315
Náměšť nad Oslavou	920	310	610

Nové Město na Moravě	730	290	440
Pacov	570	270	300
Pelhřimov	1130	670	460
Světlá nad Sázavou	615	245	370
Telč	840	445	395
Třebíč	1160	770	390
Velké Meziříčí	720	240	480
Žďár nad Sázavou	900	370	530
<i>Jihomoravský kraj:</i>			
Blansko	1340	1000	340
Boskovice	1100	740	360
Brno	1785	1185	600
Břeclav	1150	870	280
Bučovice	535	145	390
Hodonín	660	460	200
Hustopeče	765	415	350
Ivančice	595	235	360
Kuřim	475	85	390
Kyjov	465	355	110
Mikulov	985	640	345
Moravský Krumlov	455	255	200
Pohořelice	350	50	300
Rosice	570	140	430
Slavkov u Brna	545	225	320
Šlapanice	560	310	250
Tišnov	780	390	390
Veselí nad Moravou	1000	525	475
Vyškov	630	455	175
Znojmo	1790	1415	375
Židlochovice	305	215	90
<i>Olomoucký kraj:</i>			
Hranice	885	460	425
Jeseník	1665	1135	530
Konice	365	65	300
Lipník nad Bečvou	505	195	310
Litovel	885	525	360
Mohelnice	655	325	330

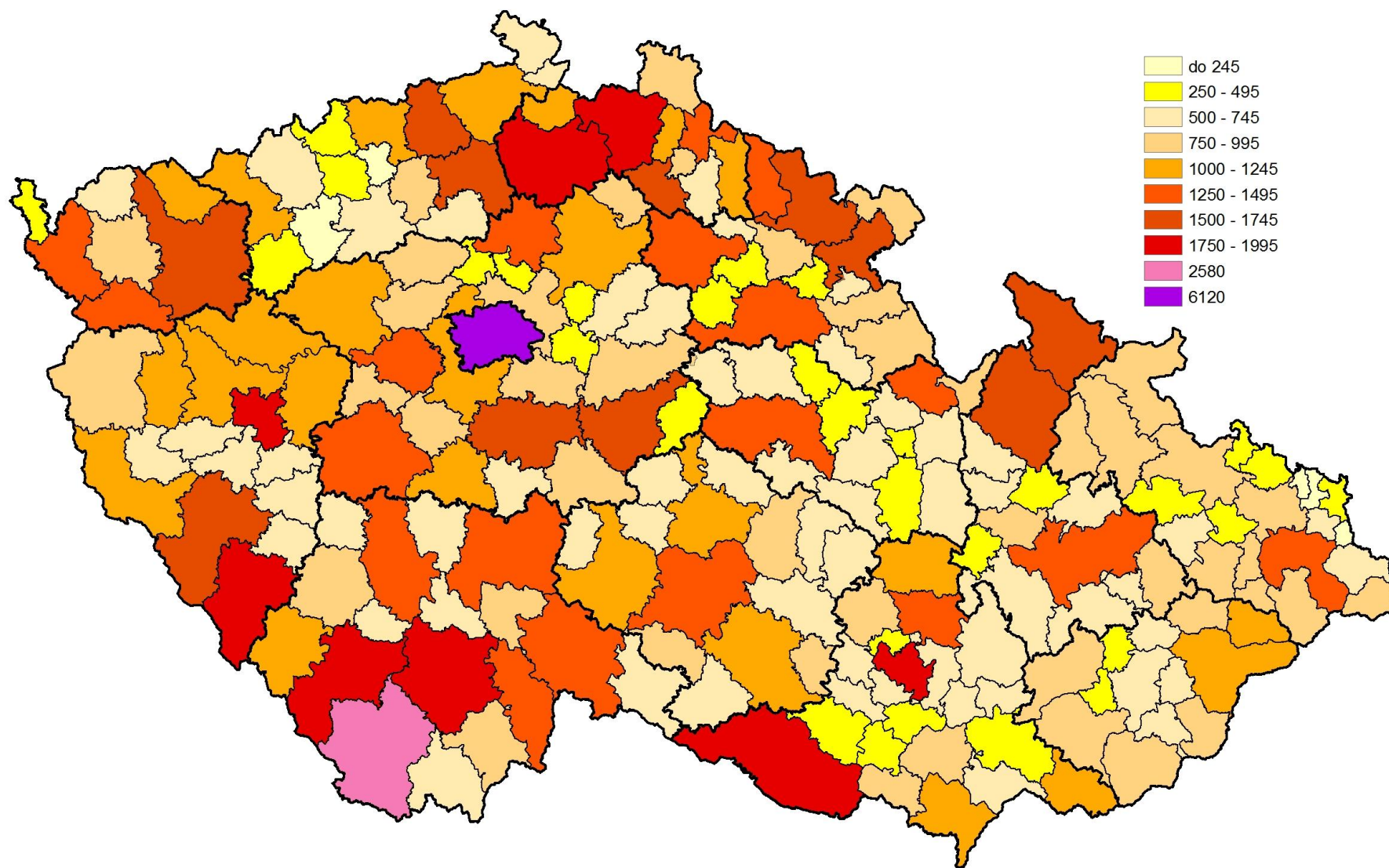
Olomouc	1335	1180	155
Prostějov	660	430	230
Přerov	610	440	170
Šternberk	525	175	350
Šumperk	1570	935	635
Uničov	325	115	210
Zábřeh	580	190	390
<i>Zlínský kraj:</i>			
Bystřice pod Hostýnem	535	135	400
Holešov	430	225	205
Kroměříž	950	740	210
Luhačovice	745	195	550
Otrokovice	375	90	285
Rožnov pod Radhoštěm	1020	355	665
Uherské Hradiště	960	695	265
Uherský Brod	970	415	555
Valašské Klobouky	855	305	550
Valašské Meziříčí	790	350	440
Vizovice	615	205	410
Vsetín	1045	400	645
Zlín	725	485	240
<i>Moravskoslezský kraj:</i>			
Bílovec	495	205	290
Bohumín	205	75	130
Bruntál	990	345	645
Český Těšín	235	90	145
Frenštát pod Radhoštěm	930	320	610
Frýdek-Místek	1390	685	705
Frýdlant nad Ostravicí	980	310	670
Haviřov	565	130	435
Hlučín	495	145	350
Jablunkov	790	190	600
Karviná	285	180	105
Kopřivnice	895	485	410
Kravaře	350	165	185
Krnov	845	555	290
Nový Jičín	930	350	580

Odry	675	245	430
Opava	855	675	180
Orlová	125	35	90
Ostrava	975	855	120
Rýmařov	895	435	460
Třinec	675	285	390
Vítkov	455	100	355

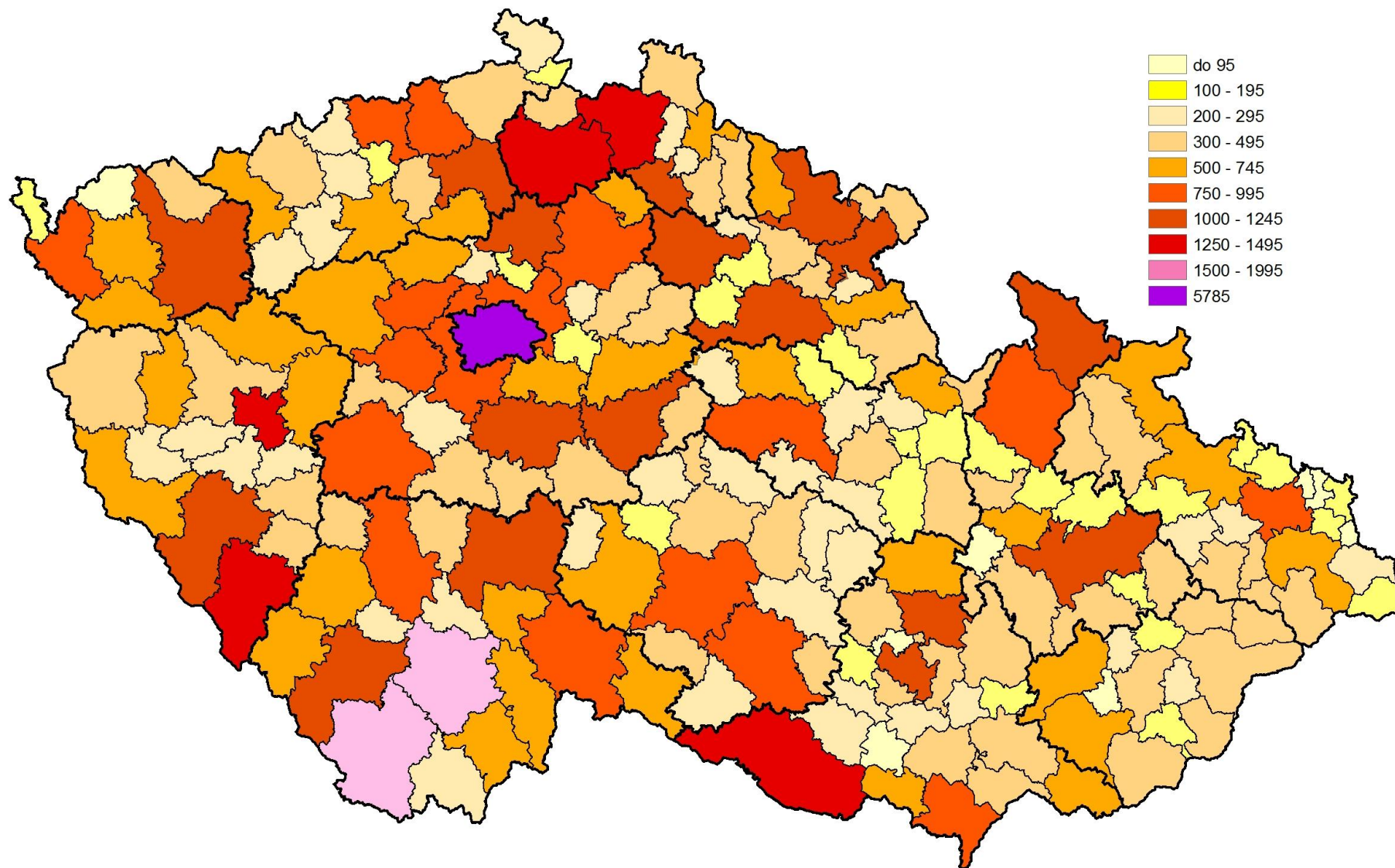
Rozložení hodnot celkového potenciálu cestovního ruchu obvodů ORP na území České republiky znázorňuje kartogram 1. Kartogramy 2 a 3 ukazují hodnoty obou hlavních dílčích skupin: potenciálu atraktivit CR resp. potenciálu ploch a linií ovlivňujících CR. Je patrná zdaleka nejvyšší hodnota potenciálu CR hlavního města Prahy. Na vysokých úrovních se uplatňují i obvody ORP v jižních a severovýchodních Čechách. Relativně nižší stav vykazuje většina území Moravy a Slezska. Velká města a více urbanizované prostory mají obvykle vyšší hodnoty potenciálu atraktivit než potenciálu ploch a linií. Podrobněji poměr obou těchto složek potenciálu cestovního ruchu zachycuje kartogram 4.

Tématem kartogramu 5 je „hustota“ potenciálu atraktivit cestovního ruchu, tj. vztah dosaženého počtu bodů k plošné výměře obvodů ORP. (U druhé složky, potenciálu ploch a linií, je tento relativní aspekt vyjádřen již jeho konstrukcí vztahující se k území ORP.) Z kartogramu vyplývá velká hustota potenciálu atraktivit ve velkoměstech (opět s mimořádným postavením Prahy). Regionálně se též projevuje nadprůměrné postavení oblastí severních a severovýchodních Čech.

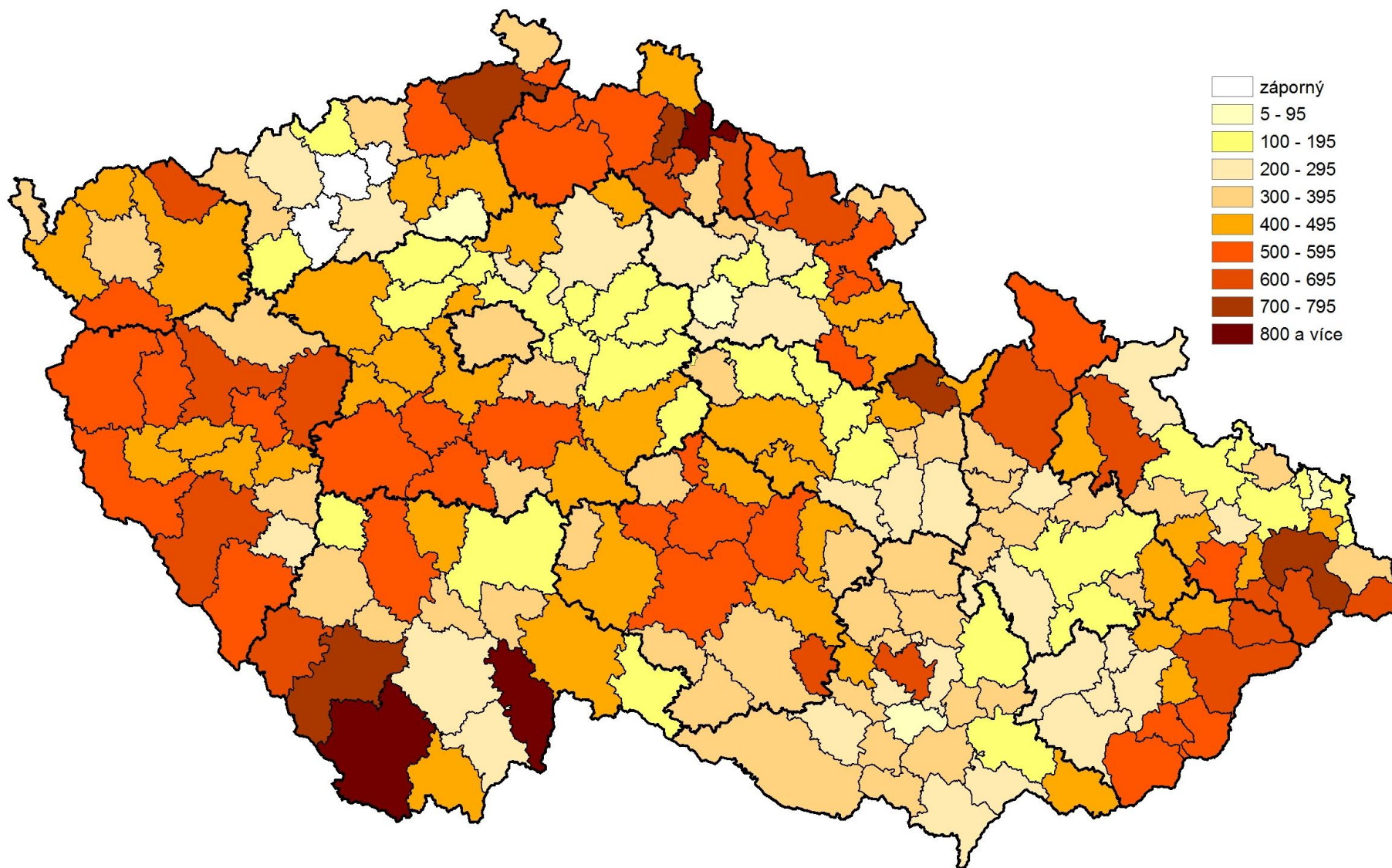
*Kartogram 1 – celkový potenciál cestovního ruchu za obvody ORP
v bodovém vyjádření*

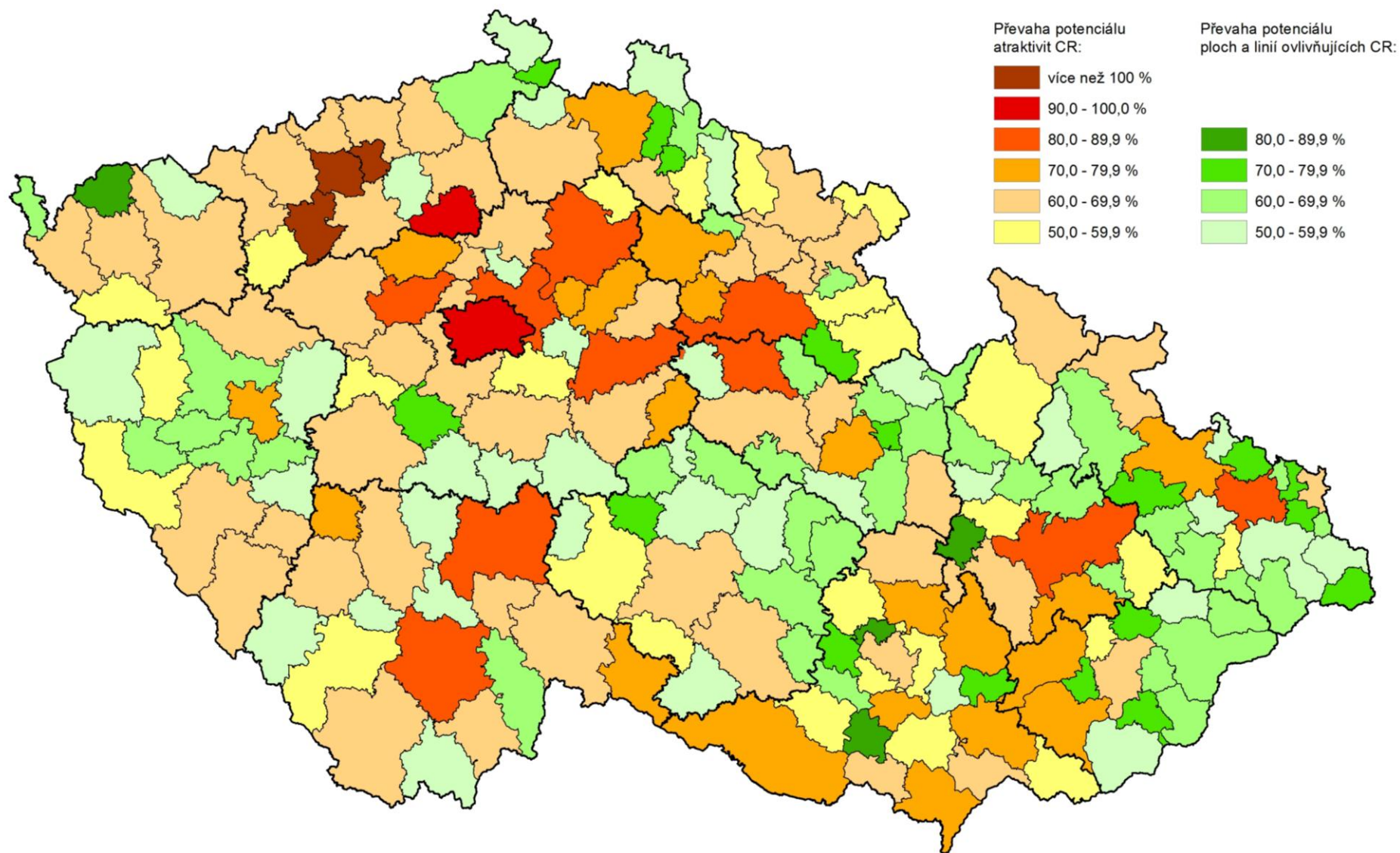
*Kartogram 2 – potenciál atraktivit cestovního ruchu za obvody ORP
v bodovém vyjádření*

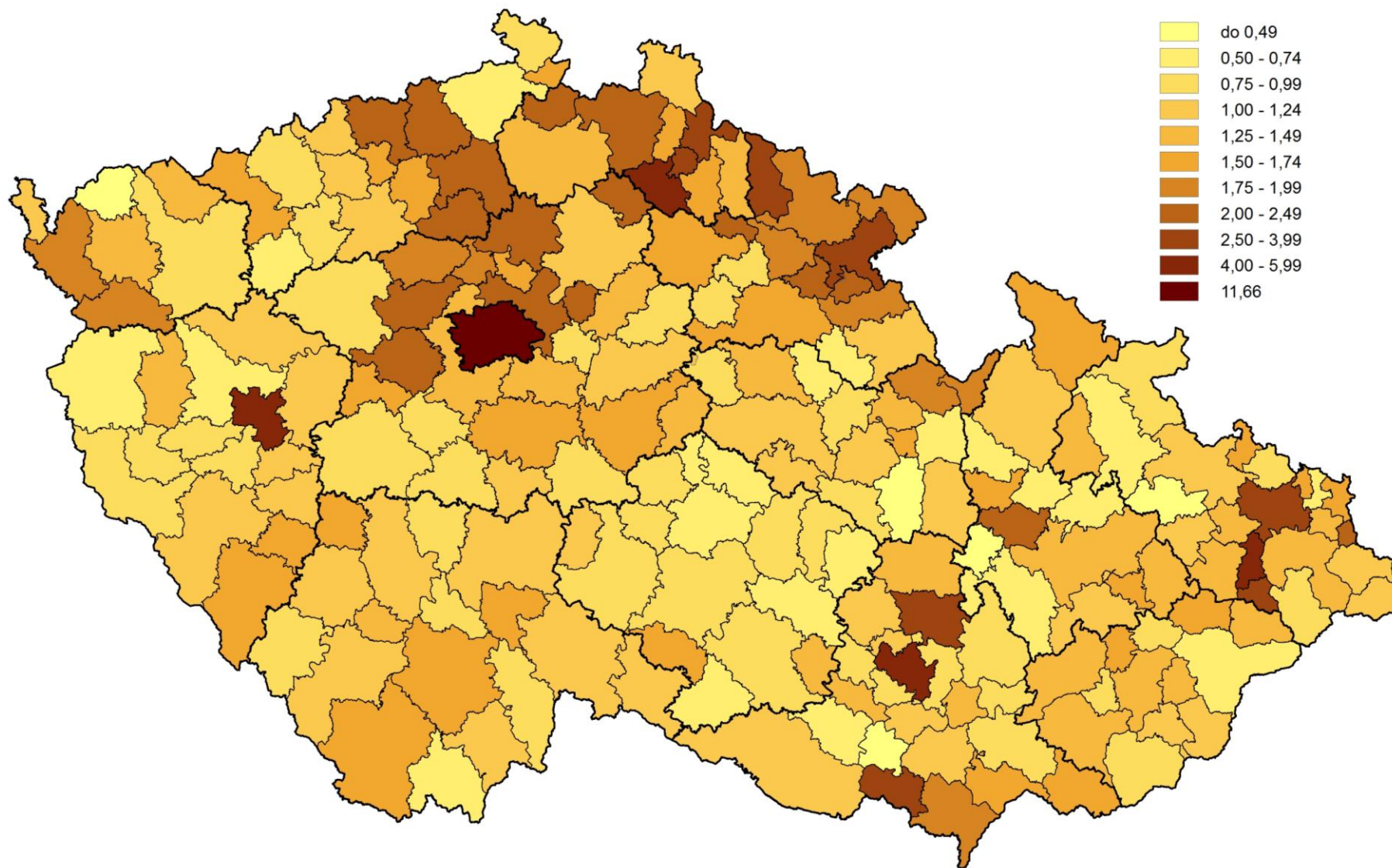
*Kartogram 3 – potenciál ploch a linií ovlivňujících cestovní ruch
za obvody ORP v bodovém vyjádření*

Kartogram 4 – vzájemný poměr potenciálu atraktivit a potenciálu ploch a linií v obvodech ORP

Kartogram 5 – „hustota“ potenciálu atraktivit CR: počet dosažených bodů na 1 km² rozlohy obvodu ORP

Úvod k regionální části

V regionální části závěrečné zprávy bude znázorněn potenciál cestovního ruchu všech obvodů ORP v České republice. V jednotné úpravě je vždy uveden tabelární přehled vyčíslovací potenciál cestovního ruchu obvodu ORP podle jednotlivých prvků a kartografické zobrazení rozložení těchto prvků. Kartogram chybí jen u hl. m. Prahy, kde v daném měřítku není zobrazení možné.

